

EKOLOŠKA I INTEGRIRANA POLJOPRIVREDA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
Darija Musulin
Osijek, 16.10.2013.

EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA

- Ekološka poljoprivreda je poseban oblik poljoprivredne proizvodnje koji uzima u obzir poljoprivrednu kao cjelovit sustav u smislu voda-tlo-biljka-životinja i brine se za ravnotežu svih ključnih elemenata.
- Posebni naglasak je na očuvanju plodnosti tla sa više humusa i organskog gnojiva.
- Ciljevi ekološke poljoprivrede su:
 - očuvanje plodnosti tla
 - kruženje hranjivih tvari
 - dobrobit životinja
 - zaštita okoliša i očuvanje biološke raznolikosti
 - očuvanje energije i sirovina
 - proizvodnja zdrave hrane.

PRAVNA STEČEVINA EU

- Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda - uređuje osnovna pravila ekološke proizvodnje
- Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o podrobnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda u pogledu ekološke proizvodnje, označavanja i stručne kontrole – uređuje detaljna pravila proizvodnje
- Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008 od 8. prosinca 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja

ZAKONODAVNI OKVIR RH

- Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (NN br. 80/13)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji (NN br. 86/13) propisuje uvjete za:
 - upis u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji (Agencija za plaćanja u poljoprivredi),
 - skraćivanje prijelaznog razdoblja,
 - izuzeća od propisanih pravila,
 - upis poljoprivrednog reproduksijskog materijala u bazu podataka i vođenje baze podataka,
 - izgled nacionalnog znaka.

STATISTIKA

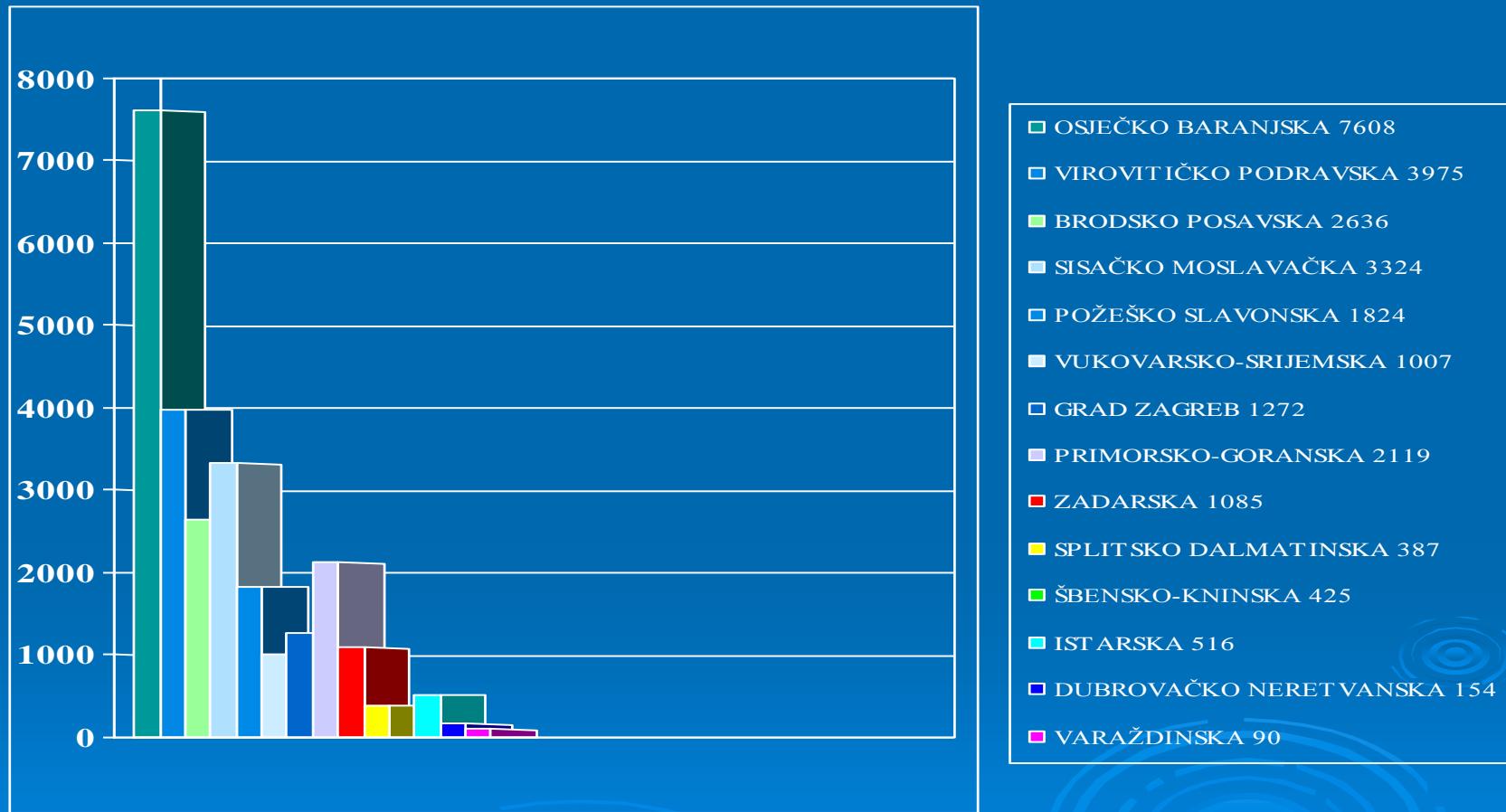
- Statistika za 2012. godinu:
- 1528 ekoloških proizvođača
- 31.903 ha
- 2,45% udio ekološke poljoprivrede

STRUKTURA EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE

Godina/ Kultura (ha)	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Oranice	2.800	9.766	17.066	22.156	17.815
Voćnjaci	792	1.264	1.770	2.058	2.850
Vinogradi	212	191	400	614	633
Maslinici	100	228	322	600	860
Aromatično i ljekovito bilje	226	279	388	718	1.159
Povrće	95	68	284	143	160
Pašnjaci	5.603	1.998	2.452	4.943	7.634

BILJNA PROIZVODNJA PO ŽUPANIJAMA

BROJ PROIZVOĐAČA PO ŽUPANIJAMA

ŽUPANIJA	2010.	2011.	2012.
GRAD ZAGREB	91	107	98
ZAGREBAČKA	67	80	100
SPLITSKO-DALMATINSKA	41	76	93
OSJEČKO-BARANJSKA	290	365	291
ISTARSKA	40	55	57
POŽEŠKO-SLAVONSKA	37	54	61
ŠIBENSKO-KNINSKA	19	21	25
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	19	21	19
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	65	73	94
MEDIMURSKA	21	25	31
KARLOVAČKA	44	66	77
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	24	41	54
VARAŽDINSKA	19	22	22
LIČKO-SENJSKA	8	13	16
BRODSKO-POSAVSKA	52	92	106
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	52	82	77
SISAČKO-MOSLAVAČKA	128	148	155
ZADARSKA	34	48	62
KRAPINSKO-ZAGORSKA	17	23	24
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	22	33	33
PRIMORSKO-GORANSKA	35	49	54

EKOLOŠKO STOČARSTVO

GODINA/ VRSTA	2009.	2010.	2011.	2012.
GOVEDA	6144	9796	7646	5640
KOPITARI	484	452	920	507
OVCE	9688	9349	14 773	17601
KOZE	1492	1545	1206	1477
SVINJE	1299	130	448	1361
PERAD	1612	1137	2107	1947
PČELE/KOŠNICE	2121	2381	1804	2462
KUNIĆI	50	50	0	23
ŠKOLJKE (t)		4,85t	0	250 t

OVLAŠTENA KONTROLNA TIJELA

KONTROLNO TIJELO	KODNI BROJ
BIOINSPEKT d.o.o.	HR-EKO-01
PRVA EKOLOŠKA STANICA d.o.o.	HR-EKO-02
ZADRUGA AGRIBIOCERT	HR-EKO-03
BIOTECHNICON d.o.o.	HR-EKO-04
HRVATSKE ŠUME d.o.o.	HR-EKO-05
TRGO-INVEST d.o.o.	HR-EKO-06
AUSTRIA BIO GARANTIE d.o.o.	HR-EKO-07

STRUČNA KONTROLA

- **Subjekti uključeni u sustav ekološke proizvodnje podliježu najmanje jednom godišnje stručnoj kontroli.**
- **Subjekt mora kontrolnom tijelu omogućiti pristup svim dijelovima gospodarstva.**
- **Svake godine subjekt mora obavijestiti kontrolno tijelo o rotaciji kultura/plodorednu po česticama.**
- **Evidencija o proizvodnji bilja vodi se u obliku zapisa i mora sadržavati podatke o korištenju gnojiva, sredstava za zaštitu bilja, kupnji poljoprivrednih proizvoda, urodu ekoloških kultura ili kulture koja je u prijelaznom razdoblju. Evidentirani podaci se moraju dokazati dokumentima te potvrditi usklađenost između ulaza i izlaza.**

OZNAČAVANJE EKOLOŠKIH PROIZVODA (eko/ekološki, bio/biološki, organski)

- Obavezne naznake:
- znak ekološkog proizvoda EU
- kod kontrolnog tijela
- podrijetlo sirovine
- u popisu trebaju biti navedeni ekološki sastojci

HR-EKO- (01-07)

*EU poljoprivreda
(Hrvatska poljoprivreda)
ne- EU poljoprivreda*

*Znak ekološkog proizvoda RH
nije obvezujući*

PROJEKTI

- Projekt Hrvatske agencije za hranu “Praćenje pojavnosti ostataka za zaštitu bilja u ekološki proizvedenim jabukama”.
- Analiza na 45 djelatnih tvari sredstava za zaštitu bilja –rezultati svih uzoraka bili su manji od 0,01 mg/kg.
- Analiza na fizikalno-kemijske parametre – svi uzorci udovoljavaju kriterije kakvoće.

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA

- **Anketno istraživanje magazina Ja Trgovac i agencije Hendal o prepoznavanju i prihvaćenosti ekoloških proizvoda među hrvatskim potrošačima pokazalo je kako su ovi proizvodi sve prisutniji u svijesti građana kojima je također iznimno bitno da su ekološki proizvodi koje kupuju još i hrvatskog podrijetla.**
- **Ekološke proizvode potrošači prepoznaju, što potvrđuje rezultat:**
 - tri četvrtine (74%) ispitanika ističe da su upoznati s ovom vrstom proizvoda,
 - 10% ne zna što su to ekološki proizvodi,
 - 16% djelomično upoznati.
- **Na upit smatraju li da su ekološki proizvodi zdraviji od standardnih, čak 71,7% ispitanih odgovara potvrđno, dok ih 21,9% smatra da ovako deklarirani proizvodi nisu zdravija opcija. Uz to, 6,4% je onih koji nisu znali odgovor na ovo pitanje.**
- **Gledano prema učestalosti kupovine, ekološke proizvode redovito kupuje 10,8% ispitanih, dok više od polovice konzumenata (54,4%) navodi da ih kupuje rijetko. Nešto više od trećine anketiranih (34,7%) ističe pak da eko proizvode nikad ne kupuje.**
- **Kada je u pitanju mjesto kupovine, najveći broj ispitanika, njih 54,5%, ekološke proizvode kupuje u trgovačkim lancima. Na tržnici kupuje 37% ispitanika, s manjim udjelima slijede specijalizirane ekološke trgovine (17%) te drogerije (13,6%).**
- **Iznimno je zanimljivo stajalište potrošača kada je riječ o podrijetlu proizvoda. Naime, čak 84,7% anketiranih građana ističe kako im je bitno da su ekološki proizvodi koje kupuju hrvatskog podrijetla, dok za 15,3% ispitanih podrijetlo nije argument po kojem donose odluku za kupnju.**

EU TRŽIŠTE EKOLOŠKIH PROIZVODA 2010

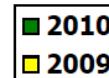
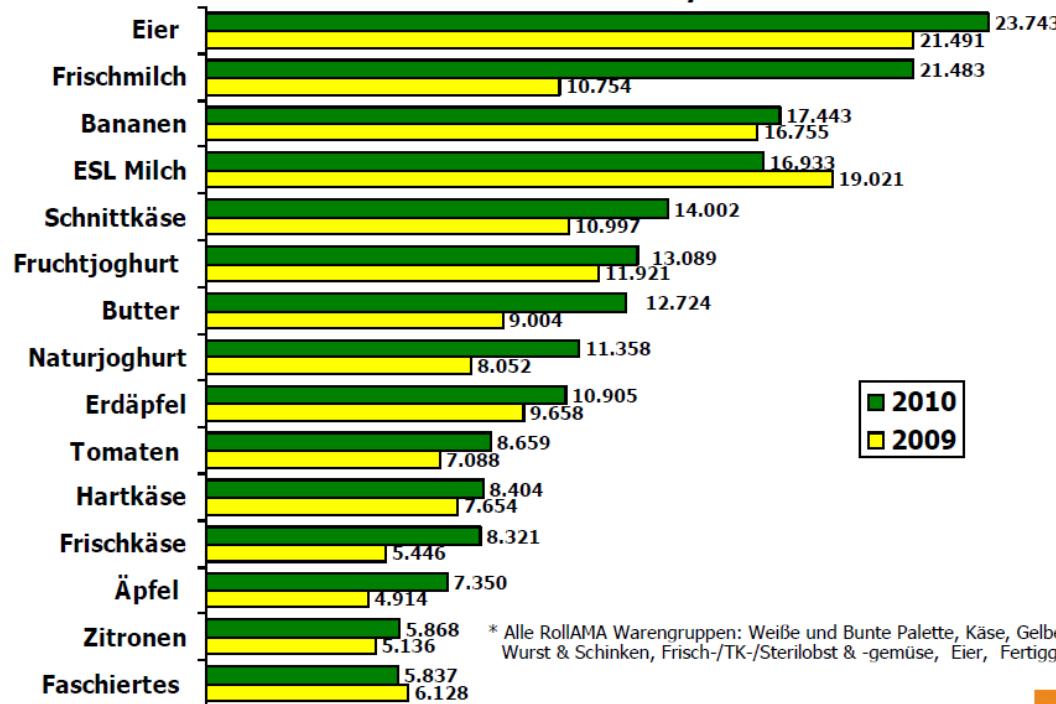
- Tržište ekoloških proizvoda iznosilo je 19,6 milijardi € što je oko 8% više u odnosu na 2009. godinu
- Njemačka - najveće tržište ekoloških proizvoda u 2009., slijedi Francuska, Velika Britanija
- U ukupnoj vrijednosti najznačajnija su tržišta Danske, Austrije i Švicarske s udjelom od 5% i više, koje su ujedno i države s najvećom potrošnjom po glavi stanovnika uz Luksemburg
- Potrošnja u novim državama članicama manja od 1%, međutim znatno je povećanje površina

POTRAŽNJA PROIZVODA AUSTRIJA (KRUH, BRAŠNO ISKLJUČENI)

Top 15 RollAMA Bioprodukte*

Ranking nach Wert in 1.000 EUR

LEH mit Hofer/Lidl

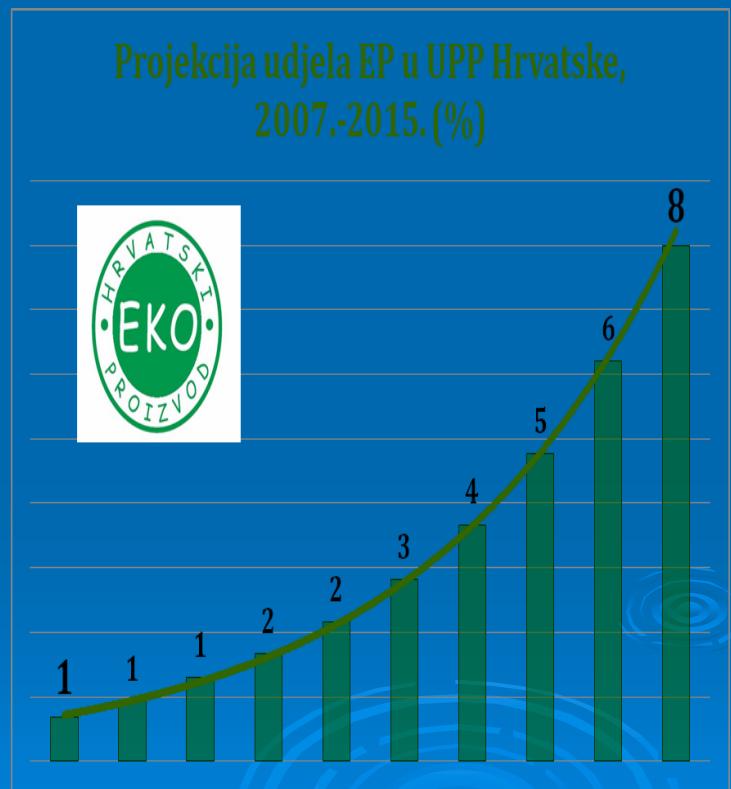
* Alle RollAMA Warengruppen: Weiße und Bunte Palette, Käse, Gelbe Fette, Fleisch & Geflügel, Wurst & Schinken, Frisch-/TK-/Sterilobst & -gemüse, Eier, Fertiggerichte, exkl. Brot

Quelle: © RollAMA/AMA Marketing, n=2.500 Haushalte in A

GfK keyQUEST
Marktforschung

AKCIJSKI PLAN RAZVOJA EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE U RH ZA RAZDOBLJE 2011.-2016.

- Osnovni cilj povećanje površina i udjela na 8%
- Mjere:
- Promocija, informativne kampanje
- Razvoj tržišta ekoloških proizvoda, poticanje kupovine za potrebe škola, vrtića
- Edukacija, istraživanje
- Organizacija i potpora sajmovima
- Stvaranje banke gena autohtonih sorti

BIOFACH

Vina Ivan Dolac 2007 i Ivan Dolac barrique 2007, PZ Svirče, Hvar, osvojila dvije zlatne medalje na Mundus Vini Biofach 2012.

Ministarstvo i HGK sufinanciraju izlaganje ekoloških proizvođača od 2009. godine.

INTEGRIRANA PROIZVODNJA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

- **Cilj integrirane proizvodnje:**
 - smanjenje onečišćenja tla, vode i zraka, odnosno čuvanje okoliša i prirodnih staništa,
 - čuvanje i poticanje plodnosti tla i biološke raznolikosti,
 - optimalna uporaba agrokemikalija obzirom na nutritivna i toksikološka svojstva hrane,
 - ekonomska održivost sustava proizvodnje.

ZAKONODAVNI OKVIR

- **Zakonom o poljoprivredi (NN br. 149/09, 127/10, 50/12 i 120/12) propisana osnovna načela proizvodnje.**
- **Pravilnikom o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda (NN br. 137/12) propisano je:**
 - **vođenje Upisnika proizvođača u integriranoj proizvodnji,**
 - **provodenje stručnog nadzora i obvezna edukacija (5 sati) od strane Poljoprivredno savjetodavne službe,**
 - **izrada Tehnoloških uputa za pojedina područja proizvodnje,**
 - **Izdavanje potvrde o sukladnosti s pravilima proizvodnje što je uvjet za korištenje znaka integrirane proizvodnje,**
 - **Inspeksijski nadzor u slučajevima utvrđenih nepravilnosti.**

STATISTIKA INTEGRIRANE PROIZVODNJE

2010. – 2012.

Godina	Voće (ha)	Povrće (ha)	Vinogradi (ha)	Ratarstvo (ha)	Ukupno (ha)	Broj proizvođača
2010.	152,28	0,00	18,50	0,00	170,78	23
2011.	2169,46	718,71	2473,99	66771,39	72133,56	540
2012.	202,71	5,26	570,21	7161,06	7939,25	120
UKUPNO	2.524,45	723,97	3.062,70	73. 932,45	80.243,59	683

HVALA NA PAŽNJI!

